Pijnbehandeling: epidurale neurostimulatie

azdelta
Uw ziekenhuis.

Beste patiënt

Ons pijncentrum is een door de overheid erkend multidisciplinair centrum voor de behandeling van chronische pijn. In overleg met uw arts, krijgt u binnenkort een behandeling voor zenuwpijn onder vorm van epidurale ruggenmergstimulatie. Dit gebeurt door een elektrode te plaatsen in de epidurale ruimte ter hoogte van de rug of nek afhankelijk van de plaats van het pijnprobleem.
We vragen u om voor de behandeling onderstaande informatie door te nemen. Als u nog vragen hebt, aarzel niet om deze te bespreken met uw pijnarts. We vragen ook uw toestemming voor het uitvoeren van deze ingreep, schriftelijk te bevestigen.

We wensen u een succesvolle behandeling toe.

De artsen en het team van het pijncentrum

1 Wat?

De therapie die u kreeg tot nu toe, is onvoldoende gebleken om de zenuwpijn waaraan u lijdt ter hoogte van de rug, benen, nek of armen/hoofd, te verlichten. U hebt al één of meerdere operaties gehad aan de wervelkolom en blijft desondanks klachten van zenuwpijn (neuropathische pijn) behouden. De behandelingen die u kreeg bestonden uit medicamenteuze therapie, infiltraties en revalidatietherapie.

De therapie (neurostimulatie) die we u nu voorstellen voor de blijvende zenuwpijn heeft een beperkte kans op complicaties. Het is belangrijk dat u begrijpt welke risico's deze ingreep en behandeling met zich meebrengt. Deze worden in dit formulier uitgelegd.

Het RIZIV heeft strikte voorwaarden opgelegd voor de terugbetaling van deze behandeling. De belangrijkste criteria houden in dat u al een operatieve ingreep hebt ondergaan

ter hoogte van de wervelkolom, dat er desondanks blijvende klachten zijn van zenuwpijn en dat er geen psychologische bezwaren zijn voor het implanteren van een neurostimulator. Er is een speciale website opgericht door het RIZIV waar u als patiënt ook zal worden gevraagd om vragenlijsten en evaluaties in te vullen om in aanmerking te komen voor terugbetaling. Het hele traject dat voorafgaat aan het plaatsen van een neurostimulator wordt een multidisciplinaire evaluatie genoemd. Hierbij zal u door verschillende paramedici (kinesitherapeut, psycholoog, ergotherapeut, maatschappelijk werker) en een arts van de dienst fysische geneeskunde verbonden aan het pijncentrum, geëvalueerd worden.

De procedure bestaat uit twee onderdelen: ten eerste het plaatsen van de elektrode waarna er gedurende drie weken een proefperiode doorlopen wordt; ten tweede, als de proefperiode gunstig verloopt, het onderhuids plaatsen van een definitieve batterij (te vergelijken met een pacemakerbatterij) in de buik of bil.

Tijdens de proefperiode is de epidurale elektrode verbonden met een uitwendige batterij. De informatie die hierna volgt slaat vooral op het plaatsen van een elektrode voor de proefbehandeling. Het plaatsen van de **elektrode** gebeurt door de neurochirurg of anesthesist-algoloog. Het plaatsen van de **batterij** gebeurt bijna uitsluitend door de dienst neurochirurgie.

2 Doel

De techniek wordt heel frequent toegepast zowel in België als daarbuiten en bestaat reeds ruim 40 jaar. Dankzij de behandeling met epidurale ruggenmergstimulatie kan in de meeste gevallen een belangrijk aandeel van uw zenuwpijn behandeld worden.
Er is steeds een proefperiode van 3 weken. Na een positieve evaluatie krijgt u dan een neurostimulator. De pijnverlichting kan u dan toelaten weer beter en meer te bewegen, minder

medicatie met vaak vervelende nevenwerkingen in te nemen. Uw slaappatroon zou ook verbeterd moeten zijn.

U mag niet verwachten 100 % pijnvrij te zijn na de plaatsing. Beweging, revalidatie en begrip van uw situatie blijven onontbeerlijk om de pijn zo goed mogelijk onder controle te houden samen met de neurostimulator. Het is daarom ook van groot belang om het lessenprogramma te volgen dat wordt aangeboden op het pijncentrum.

Voor patiënten die medicatie nemen op basis van morfine (of synthetische derivaten hiervan) zijn de resultaten van de behandeling doorgaans minder gunstig. Het op voorhand afbouwen van deze medicatie kan in sommige gevallen aangewezen zijn.

3 Voorbereiding

Het plaatsen van een elektrode voor ruggenmergstimulatie is een kleine operatie. Bijgevolg dienen dan ook vóór de ingreep de klassieke onderzoeken te gebeuren. U zult onder meer een vragenlijst in verband met uw algemene gezondheidstoestand moeten invullen in het patiëntenboekje. Meestal gebeurt er ook een bloedonderzoek. Dit gedeelte kan door uw huisarts uitgevoerd worden.

Het is noodzakelijk om bepaalde bloedverdunnende geneesmiddelen op voorhand te stoppen. Bespreek dit zeker vooraf met uw huisarts of met uw doorverwijzende arts. De richtlijnen over bloedverdunnende medicatie staan op de website van het pijncentrum:
www.pijncentrumroeselare.be
www.pijncentrumtorhout.be
www.pijncentrummenen.be

U dient zeker de arts en verpleegkundigen op de hoogte te brengen, als u:
1. zwanger bent
2. allergisch bent aan contraststoffen, ontsmettingsmiddelen, bepaalde medicatie, pleisters, latex, lokale verdoving

4 Verloop ingreep

De dag van de procedure moet u nuchter blijven. Dit omdat de procedure onder verdoving uitgevoerd wordt. In zeldzame omstandigheden kan een algemene narcose wenselijk zijn. In de meeste gevallen volstaat één overnachting in het ziekenhuis waarna u het ziekenhuis mag verlaten. De dag dat u het ziekenhuis verlaat, wordt een röntgenopname van de wervelzuil genomen om een correcte positie van de elektrode(s) te bevestigen.

Alle verdere controleafspraken en de nodige voorschriften en informatie rond wondzorg en dergelijke worden dan ook uitgebreid met u besproken. U krijgt ook uitgebreid uitleg over de werking van de stimulator en hoe die te hanteren.

Om de genezing te versnellen en een accidentele verandering van de positie van de elektrode (waardoor de stimulator minder goed zou werken) te vermijden is het aangeraden de eerste dagen na de ingreep geen rug- of nekbelastende inspanningen (bv. stofzuigen, tuinwerk...) uit te voeren. Bedrust hoeft niet.

Verdere informatie over de behandeling vindt u op onze website:
www.pijncentrumroeselare.be
www.pijncentrumtorhout.be
www.pijncentrummenen.be

5 Risico's en neveneffecten

Hoofdpijn
Bij het plaatsen van een ruggenmergelektrode kan er in zeldzame gevallen een klein gaatje ontstaan ter hoogte van het vlies rond het ruggenmerg waardoor er hoofdpijn kan optreden. Deze hoofdpijn is niet blijvend. U kunt hier ook aangepaste therapie voor krijgen.

Nabloeding
Een nabloeding is zeer zeldzaam gezien een neurostimulator nooit geplaatst zal worden bij patiënten met stollingsproblemen of patiënten die bloedverdunnende medicatie nemen. U wordt één nacht geobserveerd om bij problemen onmiddellijk een passende behandeling te kunnen starten.

Verschuiving elektrode
Een elektrode kan zich ook ongewild verplaatsen, waardoor er eventueel een heringreep moet gebeuren om deze opnieuw op de goede plaats te zetten. Dit kan zich op korte termijn of op lange termijn voordoen.
Het is dus belangrijk om tijdig een afspraak te maken met het pijncentrum om bij onvoldoende pijnstilling de neurostimulator te laten nakijken.

Infectie
Tijdens de proefperiode van drie weken komt de elektrode via een verlengkabel uit de huid. Er is een kleine kans dat er, ter hoogte van de huid waar de verlengkabel buiten komt, een infectie ontstaat.
In uiterst zeldzame omstandigheden kan er een infectie ontstaan ter hoogte van het centraal zenuwstelsel (meningitis), waarvoor een ziekenhuisopname en antibioticatoediening noodzakelijk zijn en het ingeplante materiaal moet worden verwijderd.
Het is heel belangrijk dat u dagelijks behandeld wordt door een ervaren thuisverpleegkundige om infecties te vermijden.

TOESTEMMINGSFORMULIER

Dr. ..... heeft mij op ...../...../ 20.....(verder) ingelicht over de epidurale neurostimulatie op ...../...../20.....

Ik kon de nodige informatie bekomen via de verwijzende arts, brochure(s) en/of website. Aan de behandelende arts kon ik meer uitleg vragen over:

- de reden, tijdsduur, en het doel van de epidurale neurostimulatie
- de te verwachten slaagkansen
- de voor- en nadelen, mogelijke verwikkelingen en neveneffecten tijdens en na de behandeling
- de te nemen voorzorgen
- de mogelijke alternatieven en de kansen op beterschap met en zonder de epidurale neurostimulatie
- de kostprijs en mijn persoonlijk aandeel als patiënt

Ik kreeg een duidelijk antwoord op al mijn vragen en beschik over alle informatie die ik nodig heb om in alle vrijheid te beslissen om de epidurale neurostimulatie te ondergaan. Ik kreeg ook (indien beschikbaar) een infobrochure hierover met het nummer 0520 5627. Ik bevestig dat ik niet langer wil nadenken over de voor- en nadelen en de ingreep wil ondergaan. Ik doe afstand van mijn recht op een (nog) langere bedenktijd, dit is de tijd die ik nodig heb om na te denken over deze behandeling.

Ik weet dat ik met mijn vragen altijd terecht kan bij mijn arts en voor vragen over de factuur bij de financiële dienst (factuur@azdelta.be of 051 23 70 54).

Ik zal me strikt aan de aanwijzingen van mijn arts houden om de epidurale neurostimulatie en het verloop na de procedure zo gunstig mogelijk te laten verlopen. Ik weet dat de artsen en het verpleegkundig team ondanks de grootste voorzorgen geen absolute garantie op succes kunnen bieden.

Ik ga ermee akkoord dat de arts bijkomende medische handelingen - i.v.m. de oorspronkelijke behandelingsreden - kan uitvoeren die nodig zijn voor het herstel of behoud van mijn gezondheidstoestand.

Ik bevestig mijn toestemming aan de arts die hier ondertekent om de epidurale neurostimulatie uit te voeren eventueel samen met een andere arts of assistent in opleiding. Om me zo snel mogelijk te helpen met mijn pijnklachten begrijp ik dat de uitvoerende arts niet zelf gekozen wordt, maar dat dit wel mogelijk is wanneer ik dat wil. Ik ga akkoord dat er soms externen aanwezig zijn tijdens de procedure (vb. vertegenwoordigers van medisch materiaal, kinesisten, dr. stagiairs, stagiairs verpleegkunde, ...).

Te allen tijde kan ik mijn mening herzien en afzien van deze ingreep. Ik contacteer hiervoor het pijncentrum.

Ik geef de toestemming om anonieme fotografische gegevens vast te leggen en deze eventueel te gebruiken voor onderwijsdoeleinden en/of wetenschappelijke publicaties.

Opgemaakt te Roeselare/Menen/Torhout op ...../...../20.....

Patiënt of wettelijke vertegenwoordiger	Behandelende arts (stempel + handtekening)
.....	
Handtekening + gelezen en goedgekeurd	Patiëntenvignet
....	

U wordt ook wekelijks gezien op het pijncentrum om de wonde te controleren. U kunt steeds contact opnemen met het pijncentrum als er zich tussentijds problemen zouden stellen of op advies van de thuisverpleegkundige.

Zenuw geraakt
Theoretisch is het mogelijk dat bij de plaatsing een zenuw of het ruggenmerg geraakt wordt. Hierdoor kunnen (tijdelijke) tekens van verlamming zich voordoen. Deze complicatie is uiterst zeldzaam gezien alles onder directe beeldvorming gebeurt of na chirurgisch vrij leggen van alle structuren.

Verlengkabel of batterij stuk
Op termijn kan in zeldzame gevallen de elektrode, de verlengkabel of de batterij stuk gaan. Als er geen goede pijnstilling meer is of eventuele opgewekte 'tintelingen' wegvallen, is het daarom aangeraden om tijdig het pijncentrum te verwittigen en de neurostimulator op afspraak te laten nakijken. In sommige gevallen zal het nodig zijn om een heringreep te doen en een vervanging uit te voeren van het deel dat stuk is.

Roodheid en drukpijn
Ter hoogte van de connecties achteraan de rug en eventueel ter hoogte van de batterij, kan er door druk of wrijving eventueel roodheid en drukpijn ontstaan. Dan neemt u het best onmiddellijk contact op met het pijncentrum.

6 Kostprijs

Informatie over de kostprijs van de behandeling kunt u terugvinden op de website van het pijncentrum:
www.pijncentrumroeselare.be
www.pijncentrumtorhout.be
www.pijncentrummenen.be
U kunt ook contact opnemen via mail aan factuur@azdelta.be.

7 Alternatieven

De behandeling met epidurale ruggenmergstimulatie is een louter symptomatische behandeling. Dit wil zeggen dat er enkel een effect is op uw pijngewaarwording. Deze therapie is nooit dringend of heeft geen genezende werking. U kunt dus altijd afzien van de behandeling zonder nadelig effect op te lopen.
Door het therapieresistent karakter van zenuwpijn zijn alternatieve behandelingen vaak beperkt of slechts mogelijk in het kader van wetenschappelijk onderzoek.

Notities

Contact

Multidisciplinair pijncentrum
CAMPUS BRUGSESTEENWEG
Brugsesteenweg 90 8800 Roeselare

CAMPUS WESTLAAN
Westlaan 123 8800 Roeselare

CAMPUS MENEN
Oude Leielaan 6 8930 Menen

CAMPUS TORHOUT
Sint-Rembertlaan 21 8820 Torhout

t 051 23 80 78 / 050 23 25 19
e secr.pijncentrum@azdelta.be

www.azdelta.be
www.pijncentrumroeselare.be
www.pijncentrumtorhout.be
www.pijncnetrummenen.be

Bron: info artsen pijncentrum
18 september 2019

Artsen

Dr. Evie Barbe
Dr. Bart Billet
Dr. Olivier De Coster
Dr. Lien De Gendt
Dr. Ruben De Vos
Dr. Karel Hanssens
Dr. Werner Nagels (diensthoofd)

Het pijncentrum is lid van de Spine Unit van AZ Delta

AZ Delta Deltalaan 1, 8800 Roeselare **t** 051 23 71 11 **e** info@azdelta.be **w** www.azdelta.be
0520 5627-NL **Deze brochure is laatst aangepast op 20/04/2020**